

Nowe plany ochrony wielkopolskich rezerwatów przyrody

2016-11-28

Plany ochrony to wymagane ustawą o ochronie przyrody akty, które sporządza się na okres 20 lat. Są to podstawowe narzędzia prawne służące zarządzaniu ochroną przyrody w rezerwacie. O te niezbędne dla zachowania najcenniejszych walorów przyrodniczych dokumenty wzbogaciły się kolejne dwa wielkopolskie rezerваты przyrody Dąbrowa Smoszew oraz Miejski Bór. Plany zostały ustanowione zarządzeniami Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu z 7 października 2016 r., które opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Rezerwat przyrody Dąbrowa Smoszew znajduje się w południowej części województwa wielkopolskiego, ok. 2 km na zachód od wsi Chwaliszew. Rezerwat usytuowany jest w dużym kompleksie leśnym, na terenie obszaru chronionego krajobrazu „Baszków-Rochy”. Jedynie od strony południowej graniczy z gruntami ornymi. Na terenie rezerwatu wyróżnia się dwa typy zespołów leśnych: grąd środkowoeuropejski *Galio sylvatici-Carpinetum betuli* oraz łęg wiązowo-jesionowy *Ficario-Ulmetum minoris*. Las grądowy zajmuje największą powierzchnię w rezerwacie. Gatunki drzew tworzące drzewostan to przede wszystkim dąb szypułkowy, grab, klon polny oraz, w mniejszym stopniu, lipa drobnolistna. Drzewostan z udziałem dębu osiąga w rezerwacie wiek około 140 lat. W miejscach bardziej podmokłych występuje również olsza czarna. Występują tu liczne gatunki roślin zielnych, na przykład: kopytnik pospolity, jaskier kaszubski, marzanka wonna, konwalia majowa, bluszcz pospolity, przyłaszczka pospolita, łuskiewnik różowy i rzadki gatunek storczyka – gnieźnik leśny. Teren rezerwatu jest miejscem występowania 142 gatunków roślin naczyniowych. W rezerwacie można się natknąć na dwa chronione gatunki okazałych grzybów wielkoowocnikowych – szmaciaka gałęzistego i czasznicę olbrzymią. Spośród bezkręgowców spotkać można rzadkiego motyla – pazika dębowca oraz okazałego chrząszcza – kozioroga bukowca. Teren rezerwatu jest również miejscem występowania bardzo rzadkiej w zachodniej Polsce muchotłówki białożywej oraz dzięcioła zielonosiwego. Do głównych zagrożeń rezerwatu należy spadek poziomu wód gruntowych i wkraczanie inwazyjnych gatunków flory.

[Zarządzenie RDOŚ w Poznaniu w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dąbrowa Smoszew](#)

[Uzasadnienie do Zarządzenia RDOŚ w Poznaniu w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Dąbrowa Smoszew](#)

Rezerwat przyrody Miejski Bór znajduje się na obszarze chronionego krajobrazu „Dąbrowy Krotoszyńskie Baszków-Rochy”, ok. 700 m na południe od Krotoszy. Ze wszystkich stron otoczony jest przez lasy gospodarcze. Obszar rezerwatu w całości pokrywany ekosystemy leśne. Niegdyś teren ten niemal w całości pokryty był drzewostanem kwaśnej dąbrowy trzcinnikowej *Calamagrostio-Quercetum*, lecz w wyniku gospodarki leśnej, prowadzonej jeszcze przed wprowadzeniem ochrony rezerwatowej, struktura lasu uległa znacznej degeneracji. Obecnie największa część rezerwatu pokryta jest przez zespół zbliżony strukturą do acydofilnego lasu brzoźowo-dębowego *Betulo-Quercetum*. Niemal na całym terenie rezerwatu w górnym piętrze drzewostanu dominuje sosna zwyczajna, a w drugim piętrze występuje dąb bezszypułkowy. W centralnej części rezerwatu wykształcił się niewielki płat grodu środkowoeuropejskiego *Galio sylvatici-Carpinetum* złożonego głównie z lipy drobnolistnej, dębu, jawora, sosny zwyczajnej i grodu. W zachodniej części rezerwatu las tworzą różnorodne gatunki topoli, jesion wyniosły i pensylwański. Przebiegają w nim procesy regeneracji występującego tutaj niegdyś lasu łęgowego. Jest to fragment rezerwatu, który obejmuje najliczniejsze stanowiska jednego z obiektów chronionych w rezerwacie – wawrzynka wilczełyko. Jest to krzew dorastający do 1,5 m wysokości, charakteryzujący się lilioworóżowymi kwiatami wyrastającymi bezpośrednio na gałązkach. Jego owoce mają postać czerwonych soczystych pestkowców wyrastających w skupieniach na gałązkach poniżej liści. Gatunek ten ze względu na swe walory estetyczne jest często zrywany oraz wykopywany i przesadzany do ogródków działkowych. Jest również zagrożony z powodu zmniejszania się powierzchni lasów liściastych na terenie kraju. Na terenie rezerwatu wykazano występowanie 144 gatunków roślin naczyniowych. Z uwagi na leśny charakter rezerwatu występują tutaj takie gatunki fauny jak: myszolew, piecuszek, kós, zniczek, lis, kuna leśna, kret, traszka zwyczajna, ropucha szara, żaba trawna i żaba moczarowa. Do zagrożeń rezerwatu należy przede wszystkim wnikanie i rozprzestrzenianie inwazyjnych gatunków roślin obcych geograficznie, jak czeremcha amerykańska, dąb czerwony i niecierpek drobnokwiatowy oraz nasilenie ruchu turystycznego.

[Zarządzenie RDOŚ w Poznaniu w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Miejski Bór](#)

[Uzasadnienie do Zarządzenia RDOŚ w Poznaniu w sprawie ustanowienia planu ochrony dla rezerwatu przyrody Miejski Bór](#)